

Vriendschappen bij DSH jongeren in het regulier onderwijs

Hille van Gelder, promovenda
Koninklijke Kentalis & Radboud Universiteit

3 juni 2026

Wat weten we al?

- Meer teruggetrokken gedrag
- Minder populair
- Waarschijnlijk minder vrienden

Waar ga ik het over hebben?

- Aantal vriendschappen
- Is vriendschap status of hoorstatus belangrijker?
- De (horende) vrienden van DSH jongeren
- Hoeveel lijken DSH jongeren en hun vrienden op elkaar?

Onderzoek!

- 594 jongeren in 28 tweede klassen
- waarvan 32 doof/slechthorend (DSH)

Peer nominaties:

‘Welke klasgenoten zijn jouw beste vrienden?’

‘Welke klasgenoten kunnen goed samenwerken?’

Wat vonden we?

Geén significant verschil tussen DSH en horende jongeren in:

- Aantal wederkerige vriendschappen
- Het percentage dat minimaal één wederkerige vriendschap heeft

Vriendschap Status

$\beta = .21$

$\beta = -.36$

$\beta = .24$

$\beta = .36$

$\beta = .28$

$\beta = .15$

$\beta = .13$

$\beta = .20$

$\beta = .11$

Prosociaal
Antisociaal
Teruggetrokken

Populariteit
Acceptatie

$\beta = .25$

Schoolse inzet

Sociaal actief

Sportief

Coolheid

Gevoel voor humor

Materiële welstand

$\beta = .08$

$\beta = .10$

$\beta = .8$

$\beta = .10$

Hoor status

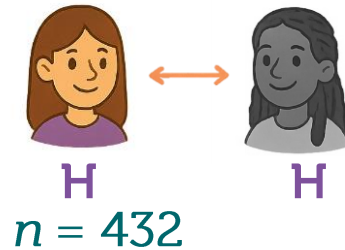
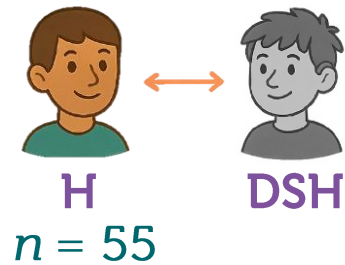

Friendship First. Hearing Status Second.

Friendships and Peer Perceptions of Deaf and Hard-of-Hearing (DHH) Adolescents in Mainstream Schools

Vrienden van DSH jongeren

Teruggetrokken
gedrag

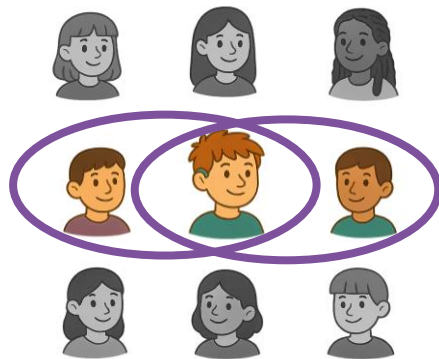
Schoolse
inzet

Prosociaal
Antisociaal
Teruggetrokken

Populariteit
Acceptatie

Schoolse inzet
Sociaal actief
Sportief
Coolheid
Gevoel voor humor
Materiële welstand

DSH - H

Similariteit

Prosociaal
Antisociaal
Teruggetrokken

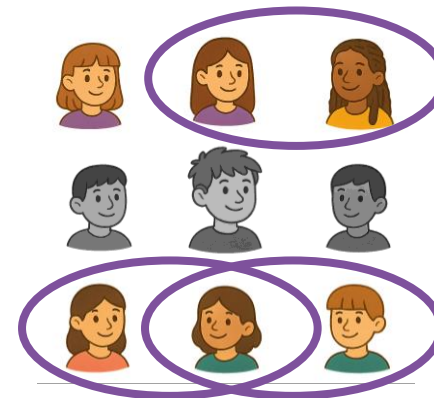
Populariteit
Acceptatie

Schoolse inzet

≠ Sociaal actief ≠
Sportief

Coolheid

Gevoel voor humor
Materiële welstand

H - H

Wat weten we nu?

- Evenveel wederkerige vriendschappen
- Vriendschapstatus is belangrijker dan hoorstatus
- Vrienden van DSH jongeren zijn iets meer teruggetrokken en doen goed hun best op school
- DSH jongeren en hun vrienden lijken op elkaar behalve in sociaal actief en sportief

En nu?

In debat!

Stelling:

Wij richten ons in de begeleiding van DSH leerlingen te veel op communicatieve beperkingen, en te weinig op vriendschapsdynamieken.

Wat kunnen jullie met deze kennis?

Drs. Hille van Gelder

H.vanGelder@kentalis.nl

Hille.vanGelder@ru.nl

Met veel dank aan mijn promotieteam

Dr. Daan Hermans

Dr. Bill Burk

Prof. Dr. Loes Wauters

3 juni 2026

